Ն՝ 7731 1914 ՅՈՒՆՎԱՐ 18-31 ՍԱԼԸ 18 ՔԵԱՆՈՒՆՔ ՍԱՆԻ 1326 27 ԻՆԱՅԻ ՍԻՆԷ

ՍԱՀԻՊՈՂ ԻՄԹԻՑԱՋ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ
ՑԱՆՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի քէհսիի 1877

ԳՈՒՆԸ ԷՒ ԴՈՒՐՇԸՆԸ
Ն. 49

Կազէթայա այիս մէվսսս հազզընտա սանի պի իմթիյազա միւրաճաաթ օլընը։ Մազպուզզար սանիպի իմթիյազըն իմզասընը վէ իտարէխանէնին մէսիրը մախսուսընը շամի օլմալը տր։ Տէրճ օլընմայան էվրազ իասէ. օլընմազ։ Իլանաթ էհրայիի միւթէհիի իլէ նէհր օլունուր։

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-Propriétaire:
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԻ, ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20
Սքանպոլ վի Թաւրա, սեհնէլիի 130 դրս
» » » 6 այլրդը 70 »
» » » 3 այլրդը 40 »
Մէմալիքի Էճնէպիյէ սեհնէլիի 32 ֆր.
» » » 6 այլրդը 17 »
» » » 3 այլրդը 10 »

ՊԷՕՅԻԼԷ ՊԻՐ ՎԱՍԻՅԷԹ

Այլարտան վէ հոֆթալարտան պէրու, մինչեթէ քէշմէքէշ պիր հալէնէ պատս իսիլմիշքէնի ուտրա, նիհայէթ տիւն հէր քէսին մէնմունիյէթլէ օղրյտաղը պիր հավատիս օգրյտանրրմընա պիտիրտիք։

Բուսիալը պիր զաման մինլեթէ 4 մլիոն ֆր-ըդ պիր վասիյէթ թէրք իսէպիլիյօր։

Պունտա տիզգաթ իսէճէք իքի մուհիմ հուգմա վար տը։ Պիրի պու զամար ճէսիմ պիր սերվէթէ մալիք օլապիլէն ատամարրն Բուսիա էրմէնիլերինտէ մէվճուտ օլմասը, վէ իքինճի պէօյլէ պիր մէպլազին միլլեթէ թէրք իտիլմէսի, օ սա մէսրիֆի վէ պէօյիւք պիր մէքթէպ թէէսիսի իչին։

Հէր իքիսի տէ ճալիպը տիզգաթ տրը, զիրա պու կիւն էկէր մինլեթիմիզտէ չերէք կէմիրլր պիր զաչ վասիյէթ վարսա ծնարտա Բուսիա էրմէնիլերինտէն օլմուշ տրը։

Իյթէ Սանսաարեանց վասիյէթի քի՝ պէօյիւք պիր եէքիւնէ պալիդ օլլյօր, Բուսիատա սերվէթ սահիպի օլմուշ պիր քիմսէնին վասիյէթի տիր, քէկա Իզմիրեանց վասիյէթի հէր նէ զամար ազ պիր մէպլազ իսէտ, եէնէ պիր Բուսիալնին վասիյէթի տիր։ Բէզա Եուանէսքու վասիյէթի՝ քի պու տա մուհիմ պիր մէպլազ տրը, ասլէն Բուսմանիալը վէ Բուսիատա սերվէթ սահիպի օլան պիր ատամին վասիյէթի տիր։

Պունդարին ճիմլէսի ատ՝ մէքթէպ վէ մէքտիբի իչէն օլան վասիյէթլէր տիր։

Մահմաչօֆ Նամ մաարուֆ սահիպը խայր, պու կիւն Եվրոպանին մրիիթլիքի մէքթէպլերինտէ քէնտի բարաբր իլէ 50 զամար թալէպ սաղլյօր վէ պիր չօգ խայրլար իչրա խալյօր։ Բէզա Բուսիատա պիր Թաղամ ասկարը խայր, մուխթէլիֆ մրէսսէսատի վիճուտ կէթիրմիշլեր վէ քէնտի մէարիֆբերլերիքելերինին ատարրը կէօսթէմմիշլեր տիր։

Իյթէ պունդար, եալընըզ հրսսկամը մէարիֆբերվերճանէյէ տելիլ տէյիլ իլա մատտի վասթալարդն մէվճուտ պուլնմասընա. պիզզէ նէյսէ՝ պէօյլէ պէօյիւք պիր վասիյէթ մէյսանա կէմէյօր։ Պայլըճա սէպէպի՝ մատտի վասթալար պուլնմամասը տրը։ Էն պէօյիւք իյատնէլէր 4—5000 լիրատան էօթէյէ կէլմէյօր վէ Յունանեան վէ Ուհնեան կիպի պէօյիւք ատամար իյատնէլերի վէ վասիյէթլերի իլէ մ/ալթէ 8—10000 լիրայդ պիր մուավէնէթտէն պարչա պիր չեյ եառամայօրլար։ Պունդար պիզիմ իչէն պէօյիւք չեյլեր տիր, ֆագաթ Բուսիա էրմէնիլերինին սահավէթինէ գլյասէն հիչ մէսապէսինտէ տիր։ Պու եալընը

արդու վէ հավէս նօգսանը տէյիլ, վասթա պուլնմամասընդան ատ պէօյիւք էհեմմիյէթի վար տրը։

Ց. Յակոբեան պանդասընդն եառբմ մրլիօն լիրա սերվէթի վար տէնիլտիվի հալտէ, թասֆիյէի ումուր մուամիլէսինտէն սոնրա, թէքմիլ սերմայէնին 150 պին լիրատան ֆազլա օլմասընը սնրաչլար։ Դարակէօղեան եվլինին միւէսսիսլերի դայէթ սատէ պիր էօմր իլէ եաշարպալարը վէ հէր տիրլիւ էգոյօմյէ բիայէթ էյլէսիքլերի հալտէ, Գրիգոր էֆ. Նին վէֆաթինատա մէճմուա սերվէթին թարիֆ օլունարը մրգտարա պալիր օրմասարը վէ Դարակէօղեան Տլգրան էֆ Նին վասիյէթի էկէր թէմամէն իճրա իտիլսէ, ելնէ՝ 50,000 լիրատան ֆազլա օլմասյատաղը անալարը։ Պու պէտէթ պու. կիւն թաստիմ իտիլտիկինտէն, արթզ պէօյիւք պիր եէքլունտէ թէչքիլ իտէմէզ։

Շու հալտէ, թիւրքիա զէնկինպէրինտէ 175 պին լիրալդ եառօտ պունդն նրսֆը գասար մրլեթէ պիր մէպլազ թէրք իսէճէք ատատ նէրէ՝ տէ։ Եվվէլ բարաբ պուրմալը քի, սօնրա օ բարանդն իսթիֆատէ իտէճէք եօլընը սալէլնէլմի։

Տիմէք քի՝ ասբրլարտան պէրու պիզ պու մրլեքտէ օղրաչսրդրմզդ եառարդրմզդ հալտէ, եարբմ միլիոն լիրա սերվէթի սահիպի օլան պիր ատատ պիլէ եէթիշիրլէմմիշլիզ, նէթիէքիմ Մրբբրատ պիր Պողոս բաչա եառօտ Աբրահամ բաչա հաֆթա պիր չօգ տա էճնէպիլեր, պու կիւն ծնտան զկյատէ սերվէթի սահիպի օլտրլար, հէլէ Բուսիա էրմէնիլերինտէ մրլեեանէրլեր էբէյիճէ պիր մրգտարա պալիր օլաչյօր։

Վասիյէթ մէսէլէսինտէ պու Հօզթա էն մուհիմմ տիր. բարայը էլատ էթմէլի քի՝ սօնրա տա միլլեթէ թէրք իմմէք իչէն թէքլիֆէ պիր հազ օլսուն։ Ֆագաթ էկէր ինսանատա հրսսկամթ օլուրսա, ամատա քիչլիք պիր մէպլազտա մրլեթէ վերլրլէմէզ մը։

Պիզտէ Մանուկ Սմբատեան էֆ. Կնպի սահիպը սերվէթլէր տէ զուհուր իթմիշ պիր քի՝ վարիսլերինէ 40ար 50 չեր պէն լիրա թէրք խաուշ, պիր չօգ իսթիքլաֆա գարու ատրդալարը հալտէ, միւատէթը էօմրլերինտէ մրլեթէ վերարվելերի 1—2000 լիրա գասար պիր մէպլազ իչէն քիլիսէյէ կէօմիւմկի չարթ գոյմրլար։ Հաթթա Գաղզ Ամիրասան մրգէյէն պիր մէպլազ թաչը վարը իչէն սախի խէչէպպիս խոլմրլ տիր։

Պունդար հարիպիլէ օլմուշ չեյլեր տիր, ֆագաթ Բուսիա միլլեթատչարը-մզ, խայը՝ իչէն խայր (բարիքը բարիքի հատար) իճրա էտիյօրլար վէ հէման 5—6պէն լիրա սահպպ պիր ատատ պիլէ մրլեթինտէ պիր չեյ թէրք իրարիվանաց թէլեկրաֆլա պու թաֆսիլաթը

տէյօր։ Հէման հէր հաֆթա հէր այ Բուսիա կաղէթալարը պիր չօգ վասիյէթլէրէրէն պահա իտիյօրլար, վէ պա խուսուսա մէքթէպլերէ պիր չօգ մէպլազ պրապրյօրլար։ Անճագ հէր քէսին զալ պլնտէ պիր թէրէտտիւտ վէ գօրգու վար տրը քի՝ հրէքիմէթ պիր կլուն պունտան ապատ՝ օլարդը կիպի, մէքթէպլեր իտարէսինի ենէնէ էհալինին էլինտէն պիր իչթէ պուտրն իչէն վասիյէթլերի թիւրքիայա իթմէք թէքրէր իտիյօրլար։ Պունդարը Բուսիա հրէքիմէթի բէք էյլ պիր նարարդա կէօրմէզ իսէճէ, Բուսիատա իսքան խէն էրմէնիլեր տէ՝ Բուսիանդն թասալյ իթմիկի մէսլեքէ էնիիյէթլէ պատամյօրլար։

Իմամ պէօյլէ պէօյիւք պիր վասիյէթ իլա ատֆա օլարադ պիզտէ իչտիլիյօր։ Խասթանանէմլրդ վէ պիր չօգ մրէսսիսաթը վիճուտ կէթիրէն Դաղզ Ամիրա պիզտէ մրսմէմատա պիր սրֆաթ արը։ Մրդն նամը հէր վէճէլէ հիբրմէթլէ եառ իթմէկէ լայզդ արը, պիրա 70-80 սէնէ էվվէլ խասթանանէյի վիճուտէ կէթիրմիշ վէ թէքմիլ սերվէթնի միլլէտ խայրնա ֆէյտ իթմիշ տիր։ Մրլեթէ շամի պու մէպլազը նէ սուրէթլէ իսթիսալ իսէճէք քի՝ խթիֆատէ հուսուսէ կէլմէ։

Եալընը բարա սահիպի օլմազ մէսէլէ տէյիլ, ամն սուրէթը իսթիմալի տէ մուհիմմ պիր մէսէլէ տիր։ Իյթէ պու կիւն Գալաթասարի Կեդրոնական վարժարանան մաթլուպ օլան ֆահսէ թէէմն օլունմայօր, միլլեթին էն մարուֆ մուալիմէրի օրայա տէվամ խայրլար։ Ֆագաթ Եէնէ պէքէնէկէն ֆահսէ եօգ արը։ Արթզդ պազը թէպէլէրին օրասընը ֆէրզզ զավկալարունա ճէվկանա (թիթիսաղ իիմէէրինտէն մը պէր, մէքթէպլեր մէվզուսընան մը արը նէ-տէն տիր պլնէմէյօրզդ։ Տէմէք քի պազը վասթա տա պուլնուրսա եէնէ մասլուպ հուսուսէ կէլմէյօր, էօթէէտ տէ—նասրը քի սիւն նէնէր օլնան հիսապարան անալարը — սէնէվի 2000 լիրալդ պիր պլնտէ իլէ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւն թաչրատա 23 մէքթէպ եէթիլյօր, եանսա Դարբոցաէր Տլինանց մէքթէպի տահա տուն պիր բարա իլէ եէթիմլեր գայբրրյօր։ Տէմէք էրքէքլերին եաբամասրդնը գարբլար եարապլիյօրլար։

Պու կիւն Սանսաարեան մէքթէպինէ տէ պէօյիւք պիր մէպլազ սարի օլնրյօր վէ պէքքէնիլէն ֆահսէ թէէմն օլնամայօր։

Պիզ պու վասիյէթին թէքէրրուսթինը ըշխոտիկմիպտէ, տահա էթրաֆը սուրէթատ պահա իսրդ վէ նէ տէմէք խարէսքիմիզ լայտ էյլերդ։ Բաթրիվանաց թէլեկրաֆլա պու թաֆսիլաթը

բաչա գօմմասարտատ իտի, վէ Մաչդայա հիճմուտ իսէրդ, Թրէսթէնիք իբզերինէ օլան հրէճուտա տա միւզահէրէթ լատչէքտր, վէ սոյ ճէնտ տաթը Սամսան պէյլն թարնը գօմմասարտատ օրուպ, Թրէսթէնիք իբզերինէ հրէճուտ խլէյէճէքտր։ Հասան բաչա խթիրաթա գօմմասա լիմէքչէ իտր։ Պաչրտա ճանտ թրբրէսթէնիք իբզերինէ օլուճաղտը։

Սապաղին տատի սէքրպնտէ Սամանլըար հր իսթի իբզերինէ հրէճուտ լիմտրլէր վէ Բուսիանին լէյրը զարաղլարը տա սէրապպ բիւտաթ լատուպ, եալընը Կիոլ չէշմէսէ Խոքրէն վէ Սոէսա պալպարընատան իբբ թապոբ, պիր չեճատթը ալիմ իլէ մուզալէմէտ իթմտ։ Սալրմ բաչա Բիրկոսը զապի իթմտ, վէ մէվզիի սէղքբատէն տրչարը ուղրաթտրը Ռուս ասքերինի էօնրունտէն բրէսպրտրտրէք օ զասար չապուգ իլերիլէտի քի Մաչգա իլէ Թունա արասընտան կէէլպ, մէղքիբ Մաչգա մէվզիինի սօլչրը։ Ժէնէրալ Զիթլանաճէֆին սոյ եանը իբզերինէ հիճուտ իթտի լատ տէ, Տնրիբէր պալա սիւնիլ իլէ պու հիճիմիս կէրի թէքարիմրյ օլուղուտատ, Իպրահիմ բաչա քէնտի գօլուգյա ճէպէհէտէն պիր հիճուտ իթրա իթտիրտի։ Ռուսպր սաբ Մաչգատա սիբերլէմմէյիպ, պիր աղ տահա կէրիտ պուլնմադտա

օլատուղունատա, Թիւրքլեր զարիյէի մէղքիբէրէյի զապի իթտիրտէն սօնրա, տէֆա տէլիքնտէ հիճուտ իթտիլեր իսէ տէ, եվվէլքնտէն զիատէ մէսուտ օլամաղլար, վէ ավնը ասքերինին աթէչի իլէ թօգնու աթէչի էֆտիճատ քիւլիյեթի թէլեֆոֆ վէրբէք սուրատուլար, վէ Թրէսթէնիք իբզերինէ օլան հիճիմբուն նէթրաճպնտ պէքտմք իչէն, Մաչգա էթրաֆինատաքի խէնտէքլերէ եաթարդլար։

Գոռ արա Պարսն Ֆիրաք, ժէնէրալ Զիլիպանճէկ Թրէսթէնիքին բէք թէնլիքէլը պիր հալտէ օլատուղունու խապէր վէրմէքտէ իտի, վէ սաղ ճէնտան եարարմա կրտէպլիմէք իչէն, քէնտի իբզերինէ հրէճուտ իթմէքտէ օլան ասքերէն մրմէրին մէթիպլ չապուգ եապատ սրնը զուրթարմասընը թավս յէ իթմէքտէ իտի։ Պունտան իբզերինէ ժէնէրալ Զիթլանճէֆ հալի թէատֆիտէ սուրմայա դարար վ.ռտի։

Ազազ ալայը, միրալարրին գօմանասարդյա, Մաչգասա եէրլէշէն Թիւրքլեր իբզերինէ հիճուտ վիրտի, վէ անլէրին պիր զամանը սիւնկիւ իլէ թէլէֆ իտուպ գունուրունու տա տրչարը ուղրաթտր։ Իպրահիմ բաչա Թրէսթէնիք իբզերինէ չէքիլտի, Սալմ բաչա ասքերինի Մաչգա վէ Բիրկոս արասընտա պիր

թէքէ իբզերինատ եէնիտէն թէչքիլ իթտի։ Լաքին Օսէտա ալայը եանտան զուհուր իտէրէք մրմանիլէյ Սալմ բաչանրն ասքերինի Թունատա սուրու կէրիսին կէրիյէ սիրմէյէ թէնտիտ իթտիյինտէն, ասաքերի մէրզուսէ Բիրկոսա զասար կէրիլէտի, վէ օրասա եէնիտէն մուգավէմէթ իթմէք իսթէյ՝ իսէ տէ Բուսալար վագրթ պրագտարը վէ չէտիտ պիր թիֆինք աթէչի իլէ զօվալասը. պունտան իբզերինէ Բուսմուդ եօլունու թութարագ, արթզդ մուգավէմէթ իթմէյի ֆիզրինէ կէթիրմէտի։

Զիթիկանճէկ նէ թաղիպ իթմէք վէ նէ տէ Բիրկոսա տուրմագ հավվանտէ օլմասը, պաչգա տահա էլէմ իչէրէ օլատուղունատա, պիմիրնն ասքերինի սէրտան Մաչգայա չաղրրը քի օրասա հէր ասքեր քէնտի էվվէլքի մէվզիինի թուրմատ։

Իպրահիմ բաչա կէրի բիւսիրտիւլսիւքէն սօնրա, Մաչգա իլէ Թրէսթէնիք արասընտա մէվզի թուրմուչ իտի, պատէհու Բուսիա սոյ ճէնտանրին պիրնն ասքերինի Սալմ բաչայա թասզիպ իթմէսինտէն իտիֆատ իտէրէք, մէղքիբ իքի զարիյէլերին արասընտաքի սերբէսէր իչինտէ իլէրլիսին իտի, վէ ժէնէրալ Զիթրիճանճէֆին սաղ եանը իբզերինէ հիճուտ իթմէկէ պաչլամատա իտի։ Միւամիլէյ ժէնէրալ, Օսէտա ասլայը համիյէթ վէ հիսսի ինսանլէյէ իլէ պիր մուավէնէթ

դաչ քիչինին ատի պիր թէչէպպիսլերի իլէ քիլիսէլեր մէյատատա կէթիրէն, մէքթէպլեր իճատ էսէն զէնկինլերիմիզ, նէ՞րբէսէ զասը Ալլահ ասամարրնը, Բրիատոս վէքիլլերինի թապտիս վէ թէպտիլ էսէն էրզասը տէն ու տկանէթ։ Էրմէնիլիք բէք չօգ ճէֆա էէօրսի, ֆագաթ պիւս պութիւն մահվ մը՞ օրասս։ Էրմէնիլիք տ/ չարը ֆազր ու ֆագա օլասս, լաքին հէյ մի՞ էրզասքը սէրվէթ վէ ասնասը համիյէթ զամասը։

Իչպու սիւալարրն ճէվապարրնը թէքանմալ վէ թէմէասլէն սէմէրէսի օլան լազայսիսէ արամայալմ, էկէր թէքանմալ մանիի համիյէթ օլսա իսի, պու կիւն էվրօրա էհալիսինին լաչտ իքիսի ածընատան էօրմէկի իսի. էկէր թէմէասլեն տին պաղարրնին կէվչէմինէ պիր վէսիլէ թէչքիլ էտէպիլտէ իսի, պու կիւն Ինկիլիզերին պիրէր Ցուլիանոսալար, Նէրմալար օլմալարը իսթիրզա էտէճէքտի. ֆագաթ խիճբը իատատա Լօնտրատա ճումատա էրվէսի էքմէք ալմայան պիր էճնէպի բազար կիւնիւ ատ դալը։

Պիզ, միլլեթին պու սօղուզրդընը սուի իտարէ վէ ատէմի ինթիրամ սէմէրէսի ատտ էատէր իսէք, հազրզաթը սուրէթի հազրզատտա անլամրյ օլուրրդ։

«Ճէրլտէ՞նին պիր զա՞ղիւն էվվէլքի նիւանսէլերինտէն պիրինտէ իտի քի, Իզմիր միլլեթատչարը/ղրզատն Նուզարեան էֆ. քէնտի պէշ եիւզ լիրա զրյմէթինտէ պուլունան էմլաքընը Մրսբը էրմէնի ճէմիյէթի խայրլեպտիկն թատթը էմրինէ վազ էթմէյ օլատուղը եազրմրյ իսի։ Միւամիլէյին համիյէթի վարասընը սամիմանէ թէպրիք լտրիդ։ Ֆագաթ ամրը զէմանատա մէսէլէյի ֆիքբիմիզտէ թէճէսսիսա վէ թէմամիւգ իլէ, քէնտի քէնտիմիզ չու սիւալը իրատ էտէրդ. «մատէմ քի մէղքիբ ճէմիյէթի խայրյէնին մագարը մուավէնէթի օլմազ իճազ էէն է ալի Սնատօլու էրմէնի պէչարէլերի տիր, մատէմ քի, իչպու էհալինին սերճեէյի զարուրթլերինէ՝ Սթամպոլ Բաթրիգլիք մագամը տահա եազրնատան վազրի պրը, վէ մատէմ քի Նուպարեան էֆ. Նին պու իյանէսէքի մագսէտի եէկեառնէսի, պիր թագրմ տուլար, էօքսիլպեր, ածար վէ չըպպալարը թէնվինի իթթիկամարդնա ուճագ պիր խրատմէթտէն իպարէթ պուլուտա կէրէք տիր, էօյլէ իսէ նէսէ՞ն տիր քի պուրնու տիպինտէ պուլնան Բաթրիգխանէյի կէօրմէզլէրէրէք, իյանէսինի, հէտիյէսինի Մըսրրատքի եէլէրէ թէվտի էթմէք իսթէյօր»։

—Զէնքի կիւվէնէմէյօր, լնահատայօր։ Վագէա սահդայը համիյէթ վէ հիսսի ինսանլէյ իլէ պիր մուավէնէթ

արդու էտիյօր. ֆագաթ իչպու արզուսընին իճրատրնա խատրմ իթթիհամ էթմէսի իճազ էէն էլ հազրզնտա թէրճատիւտ էտիյօրատա թա Մրսբրա ամլայօր։ Պունտա քի՞մ իմիրազ էտպիլիր, հանգը՞ սահիպի վիճատա բէվա կէօրմէզ։

Պու կիւն Սթամպոլ Բաթրիգլիք մագամը էօյլէ պիր վազիյէթ ալմրշ տրը քի, իսարը՝ թամրթ տէյիլ, թէճատիտ վաչսմէ տրը։ Եվվէլթ, Բաթրիգխանէ մատատրնատա պիր զանուն, պիր նրզամ վար. ֆագաթ ամրը զէմանատա պէն տիրիս տէ սուրէթի իճրա վար։ Մէսէլա նիքեան վէրկիսի զանուրնրին ֆիլան պիր մատտէսի, ատատպ միւրատէֆթրն տէրէճէ, իսթիտատ, նիֆուզ, սերվէթ վէ զէքեառնա զրյատէն պէն չէշա զալրպա կիրէր։ Ճէնտազ վէրկիսի իչէն, պէա, էվատթ, էատա վէ մէճճանէն սուրէթի իլէ սէօրթ չրզդ մէվճուտ իքէն պու սէօրթ չրզ հալ ու զէմանէ կէօրէ եիւզ տէօրթ չրզդը զուլուր։ Հէյէ պազը խասա վէ թամաքեար բաքալարրմրզ վար տրը քի զապիլ օլա, պիլա թէրէտտիւտ էօլիւնին քէֆէնինի սօյալրար։ Ֆիլան պիր մազաէտէ մէպսի վերիլէն պիր բարբա, էվվէլա էkurի ասի գանուրնատ թապի թուճթուլր. սանկէն գապլ տիր սահիպի իյանէնին արզուսը խիլաֆրնա սարթ էտիլիր։ Գա՞չ գալէմ վար, պու գալէմլէրտէ գա՞չ մէմուր պուլունտուրլյօր. պունդարին մասչարը նէլէրտէն՝ իպարէթ վէ խրատմէթլերի նէ՞ տիր։ Խիլասա եէկնասնէ միլի պիր գարբրդզ ըէսմի պիլտիմիզ պու մազամին պիւտէնէյի ուճուճէի նէ՞ տիր, պու պիւտէնէյ գարբՀԼԸԳ ։ բատար նէ՞ սուրէթլէ ըշգար օլունայօր. պիւտճէտ թէվտիլէն հալ օլապիլյօր՞ մը, պու մագամ պրճէլո՞ մը պատճագլը՞ մը, գացաբնատա բարաբր վար՞ մը. եօգ՞ մը, պիր ճէվվէլ ի մանիյէ նէյր էտիլմյօր սա պարի սէնէվի պիր սթամթիմիզ իլէ էնզարի մլլեթէ վաղ էտիյ՞րմը։— եօգ, եօգ, եօգ։

«Իպարդը ադ էչրէ՝ ճէվրի կիւզլէր՝ Մէղաթա Վէրմրյէր, զարան՝ զարանա»։

Պու հալարա իլէրի կէրի քէսպի ըմթրլա էտէն պիր մրլեթ էլպէթատ սօղույանագ վէ էլպէթատ իչրլյէճէք տիր։ Պէն գօրգայօրրմ քի գարիպէն Սթամպոլ Բաթրիգլիք մագամը մրլեթին սէյիլ եա, քէնտի քէնտինի տէ իտարէ էտէմէզ պիր հալ կէլէճէք պիզզարուրէ քիչ։ Լէճէք վէ տտի պիր մէրիսատլրգ բայասընա էնէճէք տիր։

Պունուն պէօյլէ օլմասընա չալրյան էլլերին մէվճուտիյէթի վարէսթէյի իչթիպան տրը։ Ֆագաթ ուճմրյէթ հոգիյը նազարընատան էօլչէր իսէք, էրմէնի մրլեթին՝ Սթամպոլ Բաթրիգլիք զա-

(177)

Միւէլլիֆի Միւքիվէֆա ՎԱՐԴԱՆ ԲԱՇԱ.

ՃԱՐԳ ՍՈՒՀԱՐԷՊԷԱՅԻ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԼՍՄ

ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

—o—

Բաշալի մուշարիկյէ Նոյեմբեր 19տա-քի քէչիսէն էօյլէ անլամըշ իսի քի, վէլիահանան խամթարը Թունա ճիվարընտա բէք մէնմանէթլի վէ գուվվէթլի տէյիլ տիր, պունուն իչէն Մաչգա վէ Թրէսթէնիքտէքի տիւմանի չըզարմագ, վէ Պաթէն քէօրբիսինին զապի իթմէք վէ պիր քիւսթամ եիւրիւյիւլէ Բուսիանին պէսթրն Թունա օրտուսունուն մուխասէրատթրնա թէչտիտ իթմէք բատնընը գուրտրու, վէ պու ամէլիյատը Ասաֆ բաչայա հէվալէ իթտի։

Ժէնէրալ Զիթլանճէֆի, ան իքինճի բիտտէ ֆըրգասընին պիրինճի լիվասը վատթարալյա վէ ան ալթը ատէտ թօրլա Մաչգայը, վէ ժէնէրալ Ցօֆանօֆ տասսի իքինճի լիվա վէ օթուզ իչինճիւ ֆըրգանին Պէսարապիա պայը վասրթարալյա վէ գըրգ տէօրթ թօրլա սարդրդ վէ հավէս նօգսանը տէյիլ, վասրթա պուլնմամասընդան ատ պէօյիւք էհեմմիյէթի վար տրը։

Բուսիալա պանդասընդն եառբմ մրլիօն լիրա սերվէթի վար տէնիլտիվի հալտէ, թասֆիյէի ումուր մուամիլէսինտէն սոնրա, թէքմիլ սերմայէնին 150 պին լիրատան ֆազլա օլմասընը սնրաչլար։ Դարակէօղեան եվլինին միւէսսիսլերի դայէթ սատէ պիր էօմր իլէ եաշարպալարը վէ հէր տիրլիւ էգոյօմյէ բիայէթ էյլէսիքլերի հալտէ, Գրիգոր էֆ. Նին վէֆաթինատա մէճմուա սերվէթին թարիֆ օլունարը մրգտարա պալիր օրմասարը վէ Դարակէօղեան Տլգրան էֆ Նին վասիյէթի էկէր թէմամէն իճրա իտիլսէ, ելնէ՝ 50,000 լիրատան ֆազլա օլմասյատաղը անալարը։ Պու պէտէթ պու. կիւն թաստիմ իտիլտիկինտէն, արթզդ պէօյիւք պիր եէքլունտէ թէչքիլ իտէմէզ։

Շու հալտէ, թիւրքիա զէնկինպէրինտէ 175 պին լիրալդ եառօտ պունդն նրսֆը գասար մրլեթէ պիր մէպլազ թէրք իսէճէք ատատ նէրէ՝ տէ։ Եվվէլ բարաբ պուրմալը քի, սօնրա օ բարանդն իսթիֆատէ իտէճէք եօլընը սալէլնէլմի։

Տիմէք քի՝ ասբրլարտան պէրու պիզ պու մրլեքտէ օղրաչսրդրմզդ եառարդրմզդ հալտէ, եարբմ միլիոն լիրա սերվէթի սահիպի օլան պիր ատատ պիլէ եէթիշիրլէմմիշլիզ, նէթիէքիմ Մրբբրատ պիր Պողոս բաչա եառօտ Աբրահամ բաչա հաֆթա պիր չօգ տա էճնէպիլեր, պու կիւն ծնտան զկյատէ սերվէթի սահիպի օլտրլար, հէլէ Բուսիա էրմէնիլերինտէ մրլեեանէրլեր էբէյիճէ պիր մրգտարա պալիր օլաչյօր։

Վասիյէթ մէսէլէսինտէ պու Հօզթա էն մուհիմմ տիր. բարայը էլատ էթմէլի քի՝ սօնրա տա միլլեթէ թէրք իմմէք իչէն թէքլիֆէ պիր հազ օլսուն։ Ֆագաթ էկէր ինսանատա հրսսկամթ օլուրսա, ամատա քիչլիք պիր մէպլազտա մրլեթէ վերլրլէմէզ մը։

Պիզտէ Մանուկ Սմբատեան էֆ. Կնպի սահիպը սերվէթլէր տէ զուհուր իթմիշ պիր քի՝ վարիսլերինէ 40ար 50 չեր պէն լիրա թէրք խաուշ, պիր չօգ իսթիքլաֆա գարու ատրդալարը հալտէ, միւատէթը էօմրլերինտէ մրլեթէ վերարվելերի 1—2000 լիրա գասար պիր մէպլազ իչէն քիլիսէյէ կէօմիւմկի չարթ գոյմրլար։ Հաթթա Գաղզ Ամիրասան մրգէյէն պիր մէպլազ թաչը վարը իչէն սախի խէչէպպիս խոլմրլ տիր։

Պունդար հարիպիլէ օլմուշ չեյլեր տիր, ֆագաթ Բուսիա միլլեթատչարը-մզ, խայը՝ իչէն խայր (բարիքը բարիքի հատար) իճրա էտիյօրլար վէ հէման 5—6պէն լիրա սահպպ պիր ատատ պիլէ մրլեթինտէ պիր չեյ թէրք իրարիվանաց թէլեկրաֆլա պու թաֆսիլաթը

բաչա գօմմասարտատ իտի, վէ Մաչգայա հիճմուտ իսէրդ, Թրէսթէնիք իբզերինէ օլան հրէճուտա տա միւզահէրէթ լատչէքտր, վէ սոյ ճէնտ տաթը Սամսան պէյլն թարնը գօմմասարտատ օրուպ, Թրէսթէնիք իբզերինէ հրէճուտ խլէյէճէքտր։ Հասան բաչա խթիրաթա գօմմասա լիմէքչէ իտր։ Պաչրտա ճանտ թրբրէսթէնիք իբզերինէ օլուճաղտը։

Սապաղին տատի սէքրպնտէ Սամանլըար հր իսթի իբզերինէ հրէճուտ լիմտրլէր վէ Բուսիանին լէյրը զարաղլարը տա սէրապպ բիւտաթ լատուպ, եալընը Կիոլ չէշմէսէ Խոքրէն վէ Սոէսա պալպարընատան իբբ թապոբ, պիր չեճատթը ալիմ իլէ մուզալէմէտ իթմտ։ Սալրմ բաչա Բիրկոսը զապի իթմտ, վէ մէվզիի սէղքբատէն տրչարը ուղրաթտրը Ռուս ասքերինի էօնրունտէն բրէսպրտրտրէք օ զասար չապուգ իլերիլէտի քի Մաչգա իլէ Թունա արասընտան կէէլպ, մէղքիբ Մաչգա մէվզիինի սօլչրը։ Ժէնէրալ Զիթլանճէֆին սոյ եանը իբզերինէ հրէճուտ իթտի լատ տէ, Տնրիբէր պալա սիւնիլ իլէ պու հրէճիմիս կէրի թէքարիմրյ օլատուղունատա, Իպրահիմ բաչա քէնտի գօլուգյա ճէպէհէտէն պիր հրէճուտ իթրա իթտիրտի։ Ռուսպր սաբ Մաչգատա սիբերլէմմէյիպ, պիր աղ տահա կէրիտ պուլնմադտա

օլատուղունատա, Թիւրքլեր զարիյէի մէղքիբէրէյի զապի իթտիրտէն սօնրա, տէֆա տէլիքնտէ հրէճուտ իթտիլեր իսէ տէ, եվվէլքնտէն զիատէ մէսուտ օլամաղլար, վէ ավնը ասքերինին աթէչի իլէ թօգնու աթէչի էֆտիճատ քիւլիյեթի թէլեֆոֆ վէրբէք սուրատուլար, վէ Թրէսթէնիք իբզերինէ օլան հրէճիմբուն նէթրաճպնտ պէքտմք իչէն, Մաչգա էթրաֆինատաքի խէնտէքլերէ եաթարդլար։

Գոռ արա Պարսն Ֆիրաք, ժէնէրալ Զիլիպանճէկ Թրէսթէնիքին բէք թէնլիքէլը պիր հալտէ օլատուղունու խապէր վէրմէքտէ իտի, վէ սաղ ճէնտան եարարմա կրտէպլիմէք իչէն, քէնտի իբզերինէ հրէճուտ իթմէքտէ օլան ասքերէն մրմէրին մէթիպլ չապուգ եապատ սրնը զուրթարմասընը թավս յէ իթմէքտէ իտի։ Պունտան իբզերինէ ժէնէրալ Զիթլանճէֆ հալի թէատֆիտէ սուրմայա դարար վ.ռտի։

Ազազ ալայը, միրալարրին գօմանասարդյա, Մաչգասա եէրլէշէն Թիւրքլեր իբզերինէ հրէճուտ վիրտի, վէ անլէրին պիր զամանը սիւնկիւ իլէ թէլէֆ իտուպ գունուրունու տա տրչարը ուղրաթտր։ Իպրահիմ բաչա Թրէսթէնիք իբզերինէ չէքիլտի, Սալմ բաչա ասքերինի Մաչգա վէ Բիրկոս արասընտա պիր

թէքէ իբզերինատ եէնիտէն թէչքիլ իթտի։ Լաքին Օսէտա ալայը եանտան զուհուր իտէրէք մրմանիլէյ Սալմ բաչանրն ասքերինի Թունատա սուրու կէրիսին կէրիյէ սիրմէյէ թէնտիտ իթտիյինտէն, ասաքերի մէրզուսէ Բիրկոսա զասար կէրիլէտի, վէ օրասա եէնիտէն մուգավէմէթ իթմէք իսթէյ՝ իսէ տէ Բուսալար վագրթ պրագտարը վէ չէտիտ պիր թիֆինք աթէչի իլէ զօվալասը. պունտան իբզերինէ Բուսմուդ եօլունու թութարագ, արթզդ մուգավէմէթ իթմէյի ֆիզրինէ կէթիրմէտի։

Զիթիկանճէկ նէ թաղիպ իթմէք վէ նէ տէ Բիրկոսա տուրմագ հավվանտէ օլմասը, պաչգա տահա էլէմ իչէրէ օլատուղունատա, պիմիրնն ասքերինի սէրտան Մաչգայա չաղրրը քի օրասա հէր ասքեր քէնտի էվվէլքի մէվզիինի թուրմատ։

Իպրահիմ բաչա կէրի բիւսիրտիւլսիւքէն սօնրա, Մաչգա իլէ Թրէսթէնիք արասընտա մէվզի թուրմուչ իտի, պատէհու Բուսիա սօղ ճէնտանրին պիրինճի ասքերի Սալմ բաչայա թասզիպ իթմէսինտէն իտիֆատ իտէրէք, մէղքիբ իքի զարիյէլերին արասընտաքի սերբէսէր իչինտէ իլէրլիսին իտի, վէ ժէն

դամբարն քիւչիւլմէսնի նիֆուզ ու թէէսիրինի զայպ էթմէսնի պէ-թիւն հայաթը պիւթիւն գուվվէթի վէ պէ-թիւն մէվճուտիյէթի իլէ արգու էթմէյէնէք տիր։ Բանթրվանէմիզ ուսում մրլէթին մուբախասը բէամնի վէ նազարը հիւ-քիւմէթէ էրմէնիլիյին ալպսը, վէ եա սէասայը միւճթէմաաը սրֆաթմը հարզ տիր պու մագամին նիֆուզ ու թէէսի-բինին զայպը միլլէթին զայպը սէմէք տիր. պու մագամին քիւչիւլմէսի միլլէ-թին քիւչիւլմէսի սէմէք տիր։ Պէզ, միլլէթի ալի կէօրմէք իսթէսիյիմիզ ինչին տիր քի, պու մագամը սա ալի, մուն-թազամ, միւասաղզդ, մուչէրրէֆ վէ միւքէլլէֆ կէօրմէք իսթէրիզ։

Ցագամ, պու սէֆինէ օ՛ սէրէճէ չիբիւմիւշ, չարիսարը, բէրվանէլերի, բուսուլաաը, սիւմէնի, վէ հէր եէրի օ նիսպէթլէ էսկիմիշ, պօղուլմուշ, գօբմրշ վէ զըրըլմըշ տրը քի, Շերքէթի Խարի-յէնին եաբարդը կիպի, պու սէֆինէյի պօյալամագ, ճիրալամագ, եաղլամագ վէ եիւղլէմէք գապիլ սէյիլ տիր, չիբիւք թախթա չիվի թութմագ, վէ էսկիյն մէսայի, մասրաֆ, մէպլաղ՝հիշ պիր կէօ-նա սէմէրէսար օլամագ։ Մատէմ քի պու կէմի, պու կիւն հավուզա իսիալ էսիլմիշ պիր հալսէ տիր, պիզ պու-նու միւճէսատէն հնչա էթմէյի վէ ուսում թահիքէլերինի սէրաբա վէ պիլա իսթիա-նա տէյյարտիմէլիյիզ։ Պիզ էվվէլա մէ-թին, ճէսուր, տուրէնտիզ վէ ֆէսաք-քեար պիր գաբաան լաղըմ, պիրա իթ-լաքը զէման պուտը պուլալըմ, էլզէմ պու տըր։ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳՐՅԳՐՃԵԱՆ

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԱՆ-ԹԻՒՐԲԻՒ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹԸ ԹԻՒՃԱՐԻՑԷՍԻ

—o—

Թարիֆսի միւքեֆավիթի

Մալկյէ նէզարէթինէն ուսում բու-սուսմամի իսարէյէրինէ աթիսէքի թէպլի-զամի վուգու պուլմըշ տրը։

Մէսալիքը Օսմանկյէյէ իսիալ իսի-լէճէք Պուլկարիսթանա էշեաը հագզնտա եէնի էմր սաարը օլմաորնա գառար թաթ-պիզ իսիլմէսի լազըմ կէլէն թարիֆա տրը,

1—1326 Յունվար 15 ճումա էր-թէսի ագշամը կէճէ եարբընտան իսիի-պարէն Պուլկարիսթանան վիւրուա իսէճէք մահսուլաթ վէ էշա մէմալիքը Օսմանկյէյէ հէյմը իսիալինէ 3 Մայիս 316 թարիխի իրաէի Սէնկյէ իզգէրի-նէ մէվզու թարիֆաի մուքէֆավիթէյէ թապի թութուլաճագ տրը։ Պուլկարիս-թանին թարիֆաա մուհարբէր օլմայան սայիր մահսուլաթ վէ էշեաը զըյմէթը մուգատտէրէսինէն 100ում 11 թէէսիյէ իսէճէք տիր։

2—326 Յունվ. 15 ճումա էրթէսի ագշամը կէճէ եարբընտան էվվէլ Պուլ-կարիսթանան վիւրուա իսուպ սալ-թանաթը Օսմանկյէ կէօրիւքլէրինէ թէվի իսիլէն մահսուլաթ վէ էշա Յունվար 18 սալը կիւնիւ ագշամը կէճէ եարբընտան էվվէլ ռուսում մուամէլէսի իյգա օլնամագ չարթըյա 1907 սէնէսինա-տէ միւնազրա իթիլաֆնամէ մուճիպլի-ճէ ռէսմը կէօրմէկէ թապի թութուլա-ճագ վէ իչպու միւատէթ զարթրնտա մուամէլաթը ռուսումկյէսի իյգա օլնա-մաաը թաքարտէ էշեաի մէգքիւրէ իչլէն պիրինճի մատտէսէ կէօսթէրիլէն ռուսում թահսիլ էսիլճէճէք տիր։

3.—326 յունվար 18 սալը ագշամը կէճէ եարբընտան էվվէլ սալթանաթը Օսմանկյէ կէօրիւքլէրինէ թէսիմ վէ իչպու միւատէթէ մուամէլաթը ռուսու-մկյէսի իյգա զըլնան Պուլկարիսթա մահսուլաթ վէ էշեաը 326 սէնէսի յուն-վարին 15ինճի ճումա էրթէսի ագշամը կէճէ եարբընտան էվվէլ Պուլկարիս-թան թօրաղընտան իիրաճ իսիլտիկի կէօրիւճէ թէհագզուզ իթթիկի թազ-տիրտէ 1907 սէնէսի իթիլաֆնամէսի մուճիպլինճէ ռէսմը կէօրիւկէ թապի թութուլաճագ տրը։ Վէ պունը թահ-զիզ իթմէք իւզրէ կէօրիւք իսարէսի մանիֆէսթօրարին միւհթէվիյաթը իլէ չը-մէնտրֆէր լիսթաստրը էսաս թութաճագ տրը։ Լաքին էշանին 326 յունվար 15 ճումա իրթէսի ագշամը կէճէ եարբընտան սոնրա իրաալ իսիլտիկի կէօրիւք-ճէ թէհագզուզ իսէրսէ, բէռմը կէօրիւք պալէատէ մէգքիւր պիրինճի մատտէսէ կէօսթէրիլէն հիսապ իւզէրինէն թահսիլ իսիլճէճէք տիր։ 326 յունվար 15 ճու-մա էրթէսի ագշամը կէճէ եարբընտան էվվէլ Պուլկարիսթանան կէօտէրիլէն վէ ֆազաթ մէմալիքը Օսմանկյէ կէօս-րիւքլէրինէ կէթիրիլէրէք մուամէլաթը ռուսումկյէսի 326 յունվար 18 սալը ագ-շամը կէճէ եարբընտան էվվէլ իյգա իս-տիմէյէն էշանին տաիսի պիրինճի մատ-տէսէ կէօսթէրիլէն էսաս իւզէրինէ իմ-բարընա միւատտէ օլընճագ տրը։

4.—1907 սէնէսի իթիլաֆնամէ զէյլ-լերի մուճիպլինճէ Պուլկարիսթան մահ-սուլաթ վէ էշեաը հագզնտա բէամը կէօմրիւքաէն տօլայը վէրիլէն մուաֆի-յէթ վէ իսիմիյազաթ 326 Յունվ. 15 ճումա էրթէսի ագշամը կէճէ եարբ-ընտան իթիլաֆնամէ Պուլկարիսթան իսուսալ իսիլէճէք քեաֆֆէլի մահսուլաթ վէ էշեա թարիխը մէզքիւրէն իթիլաֆնամէ պիրինճի մատ-տէսէ կէօսթէրիլէն բէամը կէօմրիւկէ թապի թութուլաճագ տրը։

ՏԷՐՍԱՍԱՏԷԹ ԲԻՅԱՑԱՍԸ

Հաֆթալրգ ինմալ

(1911 Յունվար 10—16)

Թիֆթիկ.—205 սէնկ սաթրտը. բի-յացա կէվշէք վէ դայրը միւթէպէտիլ տիր։ Սաթը 35սէնկ Զաֆրանպօլու 19դ. վէ 167 սէնկ Գասթէմունի վէ Իսկիտա-մալի 14 պուչուգ դրշ.։

Աֆիյոն.— Սաթը 31 սանտրգ տրը։ Անատօլուտա չէտտէլի պիր զը հիւմ-ֆէրմա օլտուղընա տաիր վիւրուտ էտէն հավատիպէր իւզէրինէ սաթրճրլար 3—5 ֆարլա ֆիյաթ իսթէտիլէր։ Պու սէպէպ իլէ պու հաֆթա զապտ մալ իւզէրինէ աղ իշ օլմուշ տրը։ Պու հալ պէօյլէ տէ-վամ իսէր իսէ, կէլէճէք հաֆթա 4—5 տանա իւսթէ գօյաճարը մէմուլ տրը։ Կէչէն սէնէ պու միւատէթ զարթրնտա 2395 սանտրգ վիւրուտ էթմիշ իսի.պու սէնէ 4065 սանտրգ կէլտի. կէչէն սէնէ պու միւատէթտէ 295 սանտրգ սթօգ վար իսի,սաթը 8 սանտրգ Հանիքէօյ 250,14 սանտրգ Մալաթիա 240—245, 3 սան-տրգ տրօկիսթ 248 վէ 1 սանտրգ տա տրօկիսթ 186 դրշ. տան։

Եուն.— Վակոտտա թէսլիմ 7 դրշ։

Պուղտայ.— Անատօլուտան 273 վա-կոն վէ մէմալիքը էճնէպկյէտէն 8100 չուվալ վիրուա իթտի, պէյազ ճինս պիր աղ կէվշէք օլուպ 1 բարայա գառար տիւշմիւշ տիր։ Սէրթ պուղտայ էքսթրա 49—50, պիրինճի 45—46, իքինճի 40—42, մախլութ 35—38 բարա, պէյազ պուղտայ էքսթրա 43,50, պիրինճի 41,50— 42, իքինճի 39,50—40, մախ-լութ 32—38 բարա (100ում 3)

Արբա.— Անատօլուտան 115 վակոն վիւրուտ իթտի, բիյացատա արանըյոր. պու կիւնքի ֆիյաթլար էքսթրա 31—31,50, պիրինճի 30—30,50, իքինճի 29—29,50 գուշ եէմի 28 բարա արբ վակոտտա թէսլիմ։

Ավ տերիսի.— Լիրաի Օսմանի 109 դրշ.տան չիքթիկ ֆիյաթլարը վեր վէճնը ամթի տիր։

Սոխտար 290, 300, *թիլքի* 100—115, *տատ թավշանը* 300—310, *գուրա* 70—80 բօրուում 48—50,չագալ 25—30, *քէտի* 50—55, *գունտուզ* 220—2 0, *գուրա* 60—70դրշ.։

Պալմոնտ.—20. 25—20.75 (լ. Օ. 110 դրշ.տան)։

Բէթէն թօխումը.— Վաքօրտա թէսլիմ 92 բարա։

Խաչխաչ.—Վաքօրտա թէսլիմ80 1)2-81 բարա։

Մըսրը պուղտայը.—Վաքօրտա թէսլիմ 27 պուչուգ—27 բարա.

Բիմիոն.—Թիճարէթխանէյէ թէսլիմ 3 դրշ. (լ. Օ. 108 դրշ.տան)։

Սալեպ.—26—28 դրշ.։

Գայրը չէքիրտէկի.— 3 պուչուգ 4 դրշ.։

Պատէմ.—14—14 պուչուգ դրշ.։

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

32 ՆՅԻ ԻՖԹԻՄԱ

17 Յունվ. 1911

Մէճլիս Ամմէ Բիրա պէյին բէյա-սէթի ալթընտա թօբլանաը. 86 ադա մէվճուտ օլուպ, եօղլամա եարբըմըշ վէ եօղլամատան սոնրա կէչէնլէրին իամէրի մէճլիս զարարըյա գայտ օլնմամըշ տրը։

Գատրքէօյ կաղ չերքէթիյլէ իսարա-թը հարպկյէ իսարէսինէ պուլընան կապխանէնին 325 սէնէսինտէ թէհագ-գուգ իտուպ թէսլիկյէ օլնամայան 49344 դրշ. մաթլուպին թէէսկյէսի ի-չին ուսում ժամտարմա գօսմանտանը-պունին 325 մլ.վազէնէսինտէ նազկյաթ իճրասընա տաիր սատարէթ թէղքէրէսի մրվազէնէ էնճիմէնինէ,

Ալեաթ ու էսէվաթը զրախէնին 10 սէնէ կէօմրիւք բէամնտէն մուաֆ թու-թուլմասընա տաիի գանուն լայհասը գավանկինը մալկյէ էնճիմէնինէ։

Տիկիզ վէ ամա մէքթէպի իսանէսի նամըյա 824 սէնէսինտէն էվվէլ թահ-սիլ օլնան 425480 դրշ.ին սարֆընա տաիր մատտէի գանուն կյէ միւվազէնէի մալկյէ էնճիմէնինէ հէվալէ իսիլսին։

Օրման վէ մէսատին նէզարէթինին պու սէնէ պիւտճէյնին մատտէլերի ա-բասընտա նազկյաթ իճրասընա տաիր մատտէի գանունկյէ միւզաքէրէսինէ պաշլանտը։ Պու մատտէ էնճիմէնին թաատիլի վէճնէյէ գապուլ օլընտը։

Պատէհու բէսիֆ հագզընտա պէտէլը չակսիրին լաղվընա տաիր Այանտան իատէ օլնան իքի մատտէ միւզաքէրէ օլընըպ, Հարպկյէ նազրը պու պապտէ իյգանաթ վէրէրէք էֆբաար բէտիֆէյնին սիլահ ալթընա ալընմասընին պէտէլի 30 եէրինէ 50 լիրա օլարագ թավլիպ իթմը վէ սէօզլէնէ պու եօլտա տէվամ իթմէ-տիր։

«Ասլ մէսէլէ սիլահ ալթընա ալին-տըզտան սոնրա 30 լիրայը վէրէնլէրին թապուբ տաարէսինտէն չըգմադընան էվ-վէլ պէտէլը նազտիլերի իատէ օլընրպ օլընմամասընտա տը։ Իչինիզտէն Զոն-բաալ էֆ. տէմիր քի, հիւքիւմէթը իճ-բալյէնին իսիմատը օլարագ սիլահ ալ-թընա ալընարագ սոնրա թէրիսա օլնան էֆբաանն պէտէլը նազտիլերին կէրի վէ-րիլմէմէսի մատագալ մը։ Հիւքիւմէթը իճրալյէ նէ՞ վաղըթ բէտիֆլերի սիլահ ալթընա ալմըշ տա թէրիսա իթմիշ։ Վա-ղընա տէվրը սաալդտա օլուբ իսի ամմա ֆիտի տէվրը Մէչրութիյէթտէ հեր չէյ նազարը տիրգտիա ալընրպ էօյլէ գա-բար վէրիլիր։ Իլանը Մէչրութիյէթտէն պէրու եալընըզ իքի վաղաստա բէտիֆ-լեր թէրիսա օլընմըշ տրը։ Պիրինճիսի Ամանա մէսէլէսինտէ Գոնիա թապուբը սիլահ ալթընա ալընտը, վէ զայթարզ վէ բաալթարզ անվալսէն ասլայը հիւ-քիւմէթ Գոնիա բէտիֆ ալայընին Ամա-նայա սէվգ օլընմասընը էմր էթմիշ տիր։ Էօյլէ պիր վաղասյա նիզամկյէ ասքէրի կիմմէմէլի տիր։ Հիւքիւմէթը իճրալյէ բէք ալէա եաբընը։

Մուսթաֆա Արիֆ պէյ.—Իյթէ պու զիյան տրը, ալընան պէտէլը նազտի կէ-րի վէրիլմէմէլի մի։

Նազրը.—Խայր, խայր, չիմտի սէօյ-լէյէճէկիմ, պիր տէ Թրապիզան թա-պուբը թէրիսա օլընտը, չիմնի զոլէրա զուհուր իթտի, զօյէրանին եապըրմասընը իչին ատէմը իսիթիաթ լազըմ իսի։

«Էվրօբատա բէսիֆ պիր լիւզուսիւ-զէրինէ թօբլանընը. պիզտէ տէ պէօյլէ օլաճագ, ասայիշտէն ժամտարմա մէսուլ տրը։ Պունտան պէօյլէ ասայիշ մէսէլէ-լերի իչին ասքէր կէօտտէրիլմէյէճէք, պու հալտէ իքիտէ պիրտէ բէտիֆ թօբ-լանաճագ, թէրիսա օլընաճագ իսիլեալա-ընը պրազընը. չիմտի պիր մատտէի գա-նունկյէ թէքլիֆ իտէճէկիմ, պիվրտրմիզ քի օրթալամա կիտերիմ, խայր իւլու-մուր էվամիմա կլտերիմ։ Պիզտէ պիր գաիտէ վար. պիր մէմուր պիր եէրէ թայլն օլընտրգտա խարճրտանընը ալը-զընտա հիւքիւմէթ մահալը մէմուրյէ-թինէ կիթմէզտէն էվվէլ օ մէմուրը մա-հալը մէմուրյէթինէ իզամտան սարֆը նազար իտէրսէ, օ մէմուր ալարը խարճրտանընն նըսֆընը հիւքիւմէթ իա-տէ իսէր։ Պէօյլէ պիր հալ վուգուտինտէ Սօղոմոն իմասատան (զէմանտնտաքի ա-տալէթէ եազըն պիր ասալէթլէ մուա-մէլէ իսէմգյիզ եա, պէտէլը նազտիլինն նըսֆընը ալալը, նըսֆընը իատէ իսէ-լիմ, պու քեաֆի տէյիլ մի՞։

Հարպկյէ նազրընին ասքէրի էն-ճիմէնկյէ պէրապեր թանկիմ իթտիկի աթիսէքի մատտէ օգունտը։

«Էկէր էֆբաար բէտիֆէ թապուբ տաիրէսինտէն (չըգմադընընն վէ եա-խոտ սլսան ալթընա ճէբպկյէրինի մուն-թէզլիմ օլան մազսէտէ ապա օլարագ թապուբ տաիրէսինտէ պիր վալիֆէի ասքէրկյէ թէվզիֆ իտիլմէքտէրնին թէր-խա օլնընրլարտա պէտէլը նազտիլին եարընը իատէ օլընը։» Պու մատտէ զապուլ օլընտը։

Նազրը.—Մուսթէմ նօզթա զալմասին տէյու իզգան իսէյյիմ։ մաի բէտիֆի սիլահ ալթընա ալարգ. օլապիլիր քի քէնտի թապուբ տաիրէսինտէ ասքէրի նօզթա վար. ոնը մուհաֆազա իչին վէ եախոտ չըմէնտրֆէր մուհաֆազասը իչին վէ եա մահալլինտէ պիր զարըշզալընը թէսքին իչին ճէլզ իթտիք.—տէմիշ տիր։

Պու թաատիլ օլընմըշ մատտէ էքսէ-կյէթլէ զապուլ օլընտը։

Շնճի մատտէի մուատիլ. — Պէտէլը նազտի վէրէճէք բէտիֆ էֆբաար տահա սուլ՝ վազթինտէ մէնսուպ օլաուզարը բէտիֆ թապուբլարընա միւրաճաաթլա քինեեէրի պալեասընա պու պապտէ չէրտ վէբտիրէճէքլէր վէ պու եօլտա միւ-բաճաաթտա պուլընմայանլարին էմնի թէճէմմիտէ վուգու պուլաճագ միւբա-ճաաթլարը մագպուլ վէ միւթէպէր օլ-մայաճագ տրը։ Պէտէլը նազտի վէրէճէք նէֆֆէր, զաղասը տահիլինտէ վէ եա տի-յարը ախէրտէ իսէ, պէտէլը նազտիլինի պուլընտրը մահալին մալ սահտրընա գավանկինը մալկյէ էնճիմէնինէ։

Տիկիզ վէ ամա մէքթէպի իսանէսի նամըյա 824 սէնէսինտէն էվվէլ թահ-սիլ օլնան 425480 դրշ.ին սարֆընա տաիր մատտէի գանունկյէ միւվազէնէի մալկյէ էնճիմէնինէ հէվալէ իսիլսին։

Հարպկյէ նազրընին խդանը լուզէրինէ Այանին թատիլ իթթիկի պու մատ-տէյի գապուլ օլընմայրգ, մէճլիսին էվ-վէլքի մատտէսի զապուլ օլընտը։

Մալկյէ պլուտէսինին մէսարիքը մու-հասաբէ գանունկյէ էնճիմէնին մաղպաթասրյա օգունրպ էքսէրի-յէթլէ գապուլ օլընտը։

Գօլդաաը Նէյազի պէյին 4000 դրշ. մաաշ թախսիսնէ տաիր մատտէի գա-նունկյէ էնճիմէնին մաղպաթասը օ-գունրպ, պու պապտէ պաղը մէպուս-լար սէօզ իսթէմէյէնէր, Բէյնս պէյ միւհ-թասը միւզաքէրէ օլմասընընը տէրմյան իթթիր վէ կիւրիւթիւէր գօրմաս վէ լաքին մատտէ պիրա միւզաքէրէ գա-պուլ իսիլմիշ տրը։

Իսմայիլ պէյ (Կիսմիւլճինէ).—Աֆէ-ընին, զարիկ պիր ջընը, խօշ պիր զա-բու աչարընը. ֆազաթ պիւտճէնին ա-չընընը տա սիւչինինիզ։

Մաթպաաի Ամիրէ մէսարիֆի նա-մըյա թախսիս օլընան բարա եէթիշ-մէսիկինտէն Մէարիֆ նէզարէթի պիւտ-ճէսինէ 235000 դրշ.ին իլավէթէն թախ-սիսնէ տաիր էնճիմէնին մաղպաթասը էքսէրկյէմէլի զապուլ օլընտը։ Պիրինճի ճիւլէյէ խիթամ վէրիլտի։

Իքինճի ճիւլէ եարընն նէչր օլընա-ճագ տրը։

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ԱՏԱՆԱ ԱՇՎԱԼԻ

ԲԱԹՐԻԳԻԱՆԷՆԻ ՄԻԻՐԱՃԱԱԹԸ

Ատանա առվալի սերլէվհասընը եաղ-արզրմրզ սրբատա, իքի սէնէ էվվէլ պու սերլէվհա իլէ զալէմ ալարզըմզ միւէր-լիմ վագաարը խաթրրայորզ։

Պու կիւն Ատանա առվալի թէքբար մէվզուը պահս օլըյոր, դիրա պիր գաէ կիւնտէն պէրու խուսուսի մալիմաթ-տան անկաշըլըյոր քի, պաղը պէտիահ-լար, էհալյի գարըշարմագ իչին պիր թաղրմ թէչվիգաթտա պուլընըյորլար, հաթթա պիր գաշ քիշի խրիսթիյան էվ-էլերի իզգէրինէ գըրմըզը իչարէթլէր տէ վաղ իթթիշլեր վէ պիր սերսերի տէ ճա-միյէ չըզըզ էզան վէրմիշ վէ ֆիքիրէ-րի գարշըշարմըշ տրը։

Պիր իքի կրնտէն պէրու պու հա-վատիպէր մէյատատա տօլաշրյոր իսէ տէ, մէվսուզ պիր մալիմաթ ալընմասընը-տան, տիւն սապան Բաթրիգխանէյէն կէրէք Կիլիկիա Կաթողիկոսընա վէ կէ-րէք Ատանա Առաջնորդ վեքիլինէ թէ-լեկրաֆիպր չէքիլմիշ վէ ահվալ հագզնտ-սա տօղրու պիր մալիմաթ խթէնիլմիշ տիր։

Էօյլէսէն սոնրա Մր. Բիթթ իլէ Պատ. Շմաուսեան Բաթրիգխանէյէ կէլէրէք Մր. Այէնին ճէնտաղ ալայընա Բաթ-րիգխանէնին իշթիրաքընտան տօլայը պէյանը թէչէքքիր էյլէտիկինտէն, պու վէսիլէ իլէ Բաթրիգ վեքիլի Տ. Ղեւոնդ Վ. ծերընին մալիմաթընը տա սօրմըշ վէ Պայպ Հաուլտա պու չայիալարին իշիտլիսիկի անկաշըլըրընտան, տէրհալ զաբու քէհեաը իլէ Պապը Ամկյէ կիտ-ըէք, Տախիլիյէ նազրը իլէ պու մէսէլէ հագզընտա մըլաղաթ էյլէմէք խթէմրշ տիր։

Նազրը Թալեաթ պէյ օ սրբատա Մէճլիսը Մէպուսան տաիրէսինտէ պու-ընտրընտան միւսթէշար Գոնտա պէյ իլէ մըլաղաթ էյլէմշ վէ մուամալէյէ պէօյլէ պիր մալիմաթը օլմասընընը վէ պաղը պէտիահալարին հարաքէթինի վա-ընին մէնէ մուվաֆագ օլապիլէճէկինի պէյանը, էհալիյէյէ սէպէպ պուընմա-սընընը պէյան իթթիշ իսէ տէ, վէքիլ Ղեւոնդ Վ. նազրը պէյին Մէճլիսը Մէ-պուսան տաիրէսինտէ պուընտարընընը ի-չիտրէք, տէրհալ օրայա կիթթիշ վէ Թալեաթ պէյ իլէ պիզզաթ միւլաքաթ էյլէմշ տէր։

Նազրը պէյ քէնտիսինին տէ պաղը մալիմաթը օլընընը պէյան իթթիշ հալպուքի վայի ճէմալ պէյին պու կիպի պէտիահալարը թէէսիպ իսէրէք, պիր կէնտա ույկունսըզլըղա մէյատան վէրմէ-սինինէ էմին օլընընը իլավէ իթթիշ տիր, չիւպհէլի պիր հալ օլընը թաղ-տիրտէ տէրհալ մալիմաթ վերէճէկի իսէնի տէ սէօյլէմշ տիր։

Թալեաթ պէյ, պու վէսիլէ իլէ ճէ-մալ պէյին իզթիտարընը սէնա իթտի-կինտէն, Ղեւոնդ Վ. քէնտիլերի վալի հազզընտա չիքայէթէ կէլմէմշ օլընը-լարը վէ մուամալէյէնին արզուսը իսիլ-գինտա պիր հալ մէյատանա կէլէպիլերէք, Եէնի գաբանմըշ օլան Ատանա վագաա-սընին ճերիհաաը եէնիսէն այբրաճաղը վէ մահալը սարէրտէ տէ բէք ֆէնա թէէսիր իսէճէկինի իլավէ էյլէմշ տէր։

Թալեաթ պէյ լազմ կէլէն թէէ-մինաթը վերմէքլէ պէրապեր (վէքիլի պիր գաթ ատանա թէէմին էյլէմէք իւզրէ, տիւն ազշամ վալիյէ թէքբար պիր թէ-լեկրաֆ չէքէճէկինի վէ ալընընը ճէվապը թէպլիղ իսէճէկինի սէօյլէմշ տիր։ Ղեւոնդ Վ. պու մէսէլէյէ տաիր պիր մուխթիրէ տէ թաղտիմ իթթիշ վէ աղրզատան սէօյլէտիքլէրինի թարիրէն պրագմշ տրը։

Նազրը միւշարիլէյն աղշամ իւսթի Մէճլիսը Մէպուսան տաիրէսինտէն Գոպը Ալիյէ կէլտիկինտէ, միւսթէշար Գոնտա պէյ վէքիլին կէլտիկինի պէյանի իթթիշ, հալպու քի՝ նազրը տա կէօրմիշ օլարընընտան, օ սրբատա Թալեաթ պէյ, Ամկյէ նազրը վէ Սատարէթ միւսթէշարը իլէ միւլագաթ իսէրէք, վալիյէ մուգասալ պիր թէլեկրաֆ քէ-չիտէսի իլէ իզահաթ խթէմշ վէ մէ-մուրինը վիլայէթին տահա զիատէ զաբգաթ վէ իհթիմամ իլէ հարաքէթ էյլէմէլերինի իշար իթթիշ տիր։ Էն ճիւ-պի պիր գուսուրը կէօրիլէն մէմուրարին աղը ճէզալար իլէ ճէզալանարրըլաճագ-լարը (պիլտիրիրմիշ տիր։

Բաթրիգխանէյէն Մէճլիսը Այան վէ Մէպուսան էրմէնի ազալարընա տա-խի մէքթուպլար կէօնտէրիլէրէք, պու մէսէլէ հագզընտա հիւքիւմէթ նէզտին-տէ լազմ կէլէն թէչէպվուսաթը իճրա էյլէմէկէ տավէթ օլընընը։

§ Տիւն ազշամ Տախիլիյէ նէզարէ-թինտէն կազէթաարա թէպլիղ օլընընը տրը։

«Ատանատա էհալի պէյնիրինտէ էմնի-յէթէ գարշը պաղը հարաքէթ էնտիչէյէ-ր մէվճուտ օլարընը, պաղը թարաֆտան իսապէր վերիլմէսի իլէ զարէրինէ քէյֆիյէթ վիլայէթէյէ սօրընընը իսի։ Ճէվապէն վիւրուտ իսէն թէչէկրաֆտա ,վիլայէթին հէր թարաֆընտա սիւքիւն վէ էմնիյէթ պէրտէվամ օլուպ, էմնիյէթի իսիալ էսէն հարաքէթ չէօյլէ տուրսուն, պէօյլէ պիր թատավուրին պիլէ հրսա օլընմասընը վէ մուսթէֆիքի էհալի արասընտաքի իթ-թիհատ քէմալը սամյէթլէ կէօրիւմքէ-տէ վէ էհալիսէն պիր ճիւզինին պիլէ տիկէր ազ պիր զրամընա թէճավուզը զայրը մուֆքին կէօրիւնմէքտէ օլընընը վէ արա սընրա պու կիպի տէտի գոռընար

ԳԻՆԸ 4 ԿՈՊԵԿ

ԿՈՒՅՍ ԵՎ ՉԿԱ

Ամենօրյա հանդես

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ

Ամենօրյա գրքեր ամենուրեք

Ամենօրյա գրքեր ամենուրեք

Ամենօրյա գրքեր ամենուրեք

ՅՈՒՍԻՍԱՓԱԿ ԹԵՐԹԵՐ
ԱՅՍ ՇԱԲԱԹՎԱ ՕՐԱԹԵՐԹ
1869ԹՎԱՆԻՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԴԵՊՔԵՐ ԱՅԳԵՀԱՅՐԻ

Գրեց Ռ. Ռ. Ֆ.

Ամենայն հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի Տեսիլեան Տաճարի հիմնադրութիւնը։